

Тема уроку. Перекладна література. Біблія як святе письмо й художній текст. Легенди про Вавилонську вежу , Мойсея .

Написана сорока

людьми,

перекладена

сотнями,

надрукована

тисячами,

прочитана

мільйонами.

Теодор Василян

Добрий день, любі діти! Сьогодні ми з вами будемо говорити про перекладну літературу, дізнаємось яка ця література і чим вона особлива.

ВПЕРЕД ЗА ЗНАННЯМИ!

ІСТОРИЧНІ ФАКТИ.

О. Білецький писав: «Література Київської Русі XI–XIII ст. складається з творів оригінальних і перекладних. З пам'яток письменства всього старого періоду перекладним творам належить дуже значне місце як щодо кількості рукописів, так і щодо поширення цих творів серед читацьких кіл. Перекладна література мала великий вплив на оригінальне письменство, нерідко визначаючи і його жанри, і композицію, і ідейний зміст. Більшість тих перекладів, що надходили в Київську Русь з кінця X ст., була зв'язана з християнським культом, отже, з релігією... Навіть твори світського, по суті, змісту набували, того ж таки церковного колориту.

Крім того, перекладна література старого періоду має свої особливості порівняно з перекладною літературою нових часів. Якщо в новітні часи (з XIX ст.) перекладачі намагаються максимально точно відтворити оригінал, то в середні віки вони часом скорочують, доповнюють, пристосовують до місцевих умов перекладний текст, стаючи, таким чином, то редакторами, а то й просто перероблювачами, до певної міри співавторами...» Саме про специфічний характер перекладної літератури Київської Русі XI — XIII ст. ми і будемо говорити сьогодні на уроці.

Розглянь і опрацюй таблицю.

Перекладна література

Види перекладної літератури	Церковна	Світська
Джерела	Сюжети творів приходять на Русь з Болгарії, Візантії, Сербії, Риму, інших країн Заходу чи Сходу	
Тематика творів	Твори на церковно-біблійні сюжети	Твори на природознавчу, наукову, історичну тематику тощо
Жанри	християнська гімнографія; апокрифи; житійна література	хронографи; хроніки; наукові трактати; енциклопедичні книги природничо-наукового змісту
Приклади	гімнографія Іоанна Дамаскіна; апокриф «Хожденіє Богородиці по муках»; житіє Георгія Побідоносця	хроніки Іоанна Малали, Георгія Амартола; повість «Олександрія»; природничо-наукові твори «Фізіолог», «Шестоднев Іоанна Екзарха»

Візьми до відома.

Близько двох тисячоліть любов до Бога була неодмінною умовою життя більшості українців. А підтримувала віру в Господа «Книга книг» — Біблія. У ній і дуже освічені, і прості люди знаходили відповідь на всі життєві питання. Разом із тим Біблія — чи не найперший зразок літератури світу, з якого митці черпали своє натхнення, використовуючи біблійні образи, сюжети, мотиви, навіть художні прийоми й засоби.

Прочитай уважно статтю підручника на стор. 22-23 і склади усно повідомлення на тему «Біблія як святе письмо й художній текст»

План.

1. Структура і жанрове багатство Біблії.
2. Основні мотиви і образи Книги книг.
3. Ідейно-художній зміст біблійних творів, позбавлених релігійних мотивів.
4. Чи існують докази достовірності біблійних записів з історичної точки зору

та безпосередньо біблійних записів?

Запам'ятай.

- Розкрийте літературний термін «легенда». (*Легенда - народна оповідь про життя якоїсь особи чи незвичайну подію, оповита фантастикою, казковістю.*)
- Чим легенда відрізняється від притчі? (*повчальне алегоричне оповідання філософсько-етичного змісту. Складається, як правило, із сюжетної розповіді про людське життя і повчального висновку.*)

Прослухай легенду про Вавилонську вежу за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=QLSpDoR7bOM>

Дай відповіді на запитання:

- Яка мрія виникла у людства?
- Що вело людей до мети?

Виразно прочитай легенду про Мойсея стор.24-25

Перевір себе (за легендою про Мойсея)

- Один із фараонів Єгипту наказав ...*убивати новонароджених ізраїльських хлопчиків*
- Мати поклала своє немовля ... *в добре засмалений кошик, а потім сховала... в очереті річки Ніл.*
- Помітила і забрала хлопчика ...*дочка фараона.*
- Ім'я Мойсей означає ...*видобутий із води.*
- Країна, до якої втік Мойсей... *Мадіам*
- Мойсей, коли пас отару овець побачив... *терновий кущ, охоплений полум'ям.*
- З полум'я куща заговорив до Мойсея... *Господь.*
- Ознаки, які повинні були переконати народ іти з Мойсеєм, на думку Бога... *палиця — змія, рука вкрита проказою, вода з річки робилася кров'ю.*
- Народ Мойсею повірив чи ні? *Так*
- Фараон відпустив ізраїльтян у пустелю. *Ні*
- Господь почав насилати на фараона та його державу... *кари.*
- Єгипетське військо загинуло... *в Червоному морі.*
- Небесна пожива мала смак... *білого хліба з медом.*
- Цей небесний дарунок ізраїльтяни почали називати ... *манною.*

Обговорення питання

- З чим, на твою думку, пов'язаний такий величезний вплив Біблії на літературу?

Склади сенкан за темою «Біблія»

Висновки.

Ми знаємо, що є вічні істини і є книги, у яких ці істини закарбовані. У них — прадавня мудрість людська, що й тримає людство на Землі, не дозволяє йому зникнути, розчинитися в безвісті Всесвіту. Дослідники навіть вважають, що в таких книгах закодовано не тільки наше минуле, а й майбутнє. Біблія — найвеличніший підручник, написаний для людини Самим Богом. Якщо розглядати Біблію тільки з позиції літературної цінності, то вона постає як видатна культурна пам'ятка. Її виразний і лаконічний стиль, надзвичайно багате образне мовлення, цікаві історії й захопливі оповіді, її глибока мудрість й беззастережна логіка, велична мова й висока поезія — усе це заслуговує постійної уваги й детального вивчення; з Біблії людство черпає Божественну мудрість й одкровення.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підібрати висловлювання мудрих людей про Біблію.
2. Індивідуальне (для охочих): підготувати презентацію «Українські переклади Біблії»